

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 31Csp/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201561
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Žigo
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1622201561.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký sudcom JUDr. Rastislavom Žigom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. XX, o zaplatenie: 119,08€ s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a.
- II. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 20.07.2022 domáhal zaplatenia sumy 119,08€ spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 119,08€ od 22.07.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania. Uplatnený nárok v žalobe odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.07.2021 mu postupca Tatra banka, a.s., so sídlom v Bratislave postúpila žalovanú peňažnú pohľadávku, pričom žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením č i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 23.08.2019 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú VOP. Na základe Zmluvy poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti, sú upravené v Zmluve a vo VOP. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu neplnil pohľadávku riadne a včas, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky istinu vo výške 119,08€. Žalobou si uplatnil taktiež úroky z omeškania počnúc dňom 22.07.2021, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Súd výzvou zo dňa 03.11.2022 vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení. Žalobca dňa 30.11.2022 doručil súdu písomné podanie (na č.i. 98 spisu), ktorým reagoval na výzvu súdu. Predovšetkým uviedol, že žalovaný uzavrel dňa 23.08.2019 s Tatra bankou, a.s. ako veriteľom zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu a zmluva o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania, výška voliteľného prečerpania bola do výšky 500€ v súlade s Obchodnými podmienkami Tatra banky, a.s. s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 18,90 %. V zmysle čl. I časť II. Zmluvy si zmluvné strany dohodli poplatok za balík produktov a služieb vo výške 7€ a ďalšie poplatky. Žalovaný sa do povoleného prečerpania na účte dostal obratom zo dňa 11.10.2019, kedy realizoval nákup vo výške 158,03€. Výsledný zostatok na účte po vykonaní obratu predstavoval sumu – 94,37€. Žalobca rozpísal operácie, ktoré žalovaný následne realizoval, pričom celkovo mal z poskytnutého úverového rámca vyčerpať sumu 158,03€. Počas existencie povoleného

prečerpania mu boli zaúčtované poplatky 18,50€ a úroky 6,21€. Pohľadávka žalobcu pozostávala z výberov z účtu vo výške 94,37€, poplatkov 18,50€, úrokov 6,21€.

3. Súd výzvou zo dňa 09.02.2023 vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a súčasne mu doručoval žalobu spolu s prílohami a procesným poučením. Napriek vykonanému šetreniu pobytu žalovaného sa mu žalobu do vlastných rúk nepodarilo doručiť. Súd preto postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. zverejnil oznámenie o podanej žalobe dňa 22.05.2023, pričom žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia tohto oznámenia o podanej žalobe za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

4. Následne súd vytýčil pojednávanie na deň 19.07.2024 a predvolanie na pojednávanie doručil zástupcovi žalobcu a žalovanému na adresu trvalého pobytu. Zástupca žalobcu svoju neúčasť na pojednávaní písomne ospravedlnil, žalovaná sa na pojednávanie nedostavila bez ospravedlnenia. Súd preto vec prejednal v súlade s § 180 C.s.p. v neprítomnosti strán sporu.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 23.08.2019 Tatra banka, a.s. a žalovaný uzavreli Zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a poskytovaní ďalších produktov a služieb k tomuto účtu a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania (na č.l. 30-40 spisu). Predmetom zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania (čl. II Zmluvy), bolo poskytnutie úverového rámca žalovanému na účte formou voliteľného prečerpania vo výške 500€, pri dohodnutej úrokovej sadzbe 18,90% ročne. Jednalo sa o bezúročný kontokorentný spotrebiteľský úver – voliteľné prečerpanie splatné na požiadanie.

7. Splatnosť voliteľného prečerpania sa v zmluve dohodla v bode 4.1 tak, že veriteľ má právo kedykoľvek počas trvania úverovej zmluvy požadovať splatenie pohľadávky veriteľa a dlžník je povinný pohľadávku veriteľa zaplatiť. Podľa bodu 4.2 Zmluvy dlžníkovi vznikne povinnosť zaplatiť pohľadávku veriteľa v lehote určenej veriteľom v písomnom oznámení o splatnosti voliteľného prečerpania. V prípade, ak dlžník nezaplatí v danej lehote, je povinný uhradiť sankčný úrok zo sumy nepovoleného prečerpania až do zaplatenia, ako aj veriteľom uplatnené skutočné náklady na vymáhanie splatnej pohľadávky veriteľa, a to spôsobom stanoveným v upomienke veriteľa.

8. Podľa časti II. bodu 1.2. úverovej zmluvy, veriteľ poskytne dlžníkovi úverový rámec takým spôsobom, že odpíše peňažné prostriedky z účtu na základe prevodných príkazov dlžníka, alebo aj bez ich predloženia, ak je to dohodnuté, umožní dlžníkovi výbery v hotovosti alebo zúčtuje príslušenstvo pohľadávky veriteľa (ďalej len „čerpanie Úverového rámca“) z účtu aj v prípade, ak nebude existovať dlžníková pohľadávka z účtu, ktorá vznikla v dôsledku pripísania platieb uskutočnených v prospech účtu alebo vkladom hotovosti na tento účet (ďalej len „pohľadávka z Účtu“). Čerpanie úverového rámca je dlžník oprávnený požadovať až do dňa jeho splatnosti.

9. Podľa časti II. bodu 2.6 úverovej zmluvy, pohľadávka veriteľa bude splácaná formou zúčtovania pohľadávky veriteľa v čase dohodnutej splatnosti z účtu. Ku dňu splatnosti voliteľného prečerpania je dlžník povinný uhradiť celú pohľadávku veriteľa.

10. Tatra banka, a.s. v liste zo dňa 18.12.2019 označenom ako „výzva na zaplatenie“ upozorňovala žalovaného, že do 17.12.2019 neeviduje úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na jeho bežnom účte a vyzval ho na dlžnej sumy vo výške 4,32€ ku dňu 17.12.2019 s dátumom vzniku nepovoleného prečerpania 31.10.2019.

11. Dňa 21.7.2021 uzavrela Tatra banka, a.s. ako postupca a žalobkyňa ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok (na č.l. 13 spisu), pričom z prílohy k tejto zmluve vyplýva, že predmetom postúpenia bola aj pohľadávka, ktorú si žalobkyňa uplatňuje voči žalovanému v tomto konaní.

12. V liste zo dňa 28.7.2021 (na č.l. 87 spisu) Tatra banka, a.s. oznamovala žalovanému, že predmetná pohľadávka vo výške 119,08€ bola na základe spomínanej zmluvy o postúpení pohľadávok postúpená na žalobcu.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 1 ods. 2 prvej vety zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 1 ods. 4 ZoSÚ, na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

19. Podľa § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

22. Podľa § 10 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti: a/ podľa § 9 ods. 2 písm. a/, b/, d/, f/, g/, i/, j/, x/ a aa/, b/ povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške, c/ výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

23. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a/ ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b/ prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

26. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi Tatra bankou, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania, na základe ktorej bolo žalovanému poskytnuté voliteľné prečerpanie vo výške 500 €, splatné na požiadanie. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže Tatra banka, a.s. pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

28. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Vo všeobecnosti platí, že pod vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je určitá osoba subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pre posúdenie, kto je v spore vecne legitímovaný je rozhodujúce výlučne právo hmotné. V prípade dvojstranných právnych vzťahov, v ktorých strany stoja navzájom v spore, sa rozlišuje vecná legitímácia aktívna (na strane žalobcu) alebo pasívna (na strane žalovaného). Z hľadiska vecnej legitímácie je teda podstatné, že ten, kto žaluje, je aj v skutočnosti podľa hmotného práva nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitímácia), resp. ten, kto je žalovaný, je aj reálne nositeľom povinnosti, ktorá je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto tvrdí svoje hmotnoprávne oprávnenie, alebo o kom sa tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, v skutočnosti toto oprávnenie nemá, alebo nie je nositeľom tvrdenej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

29. Žalobca si v konaní uplatňoval voči žalovanému sumu 119,08€ s príslušenstvom titulom neuhradenej pohľadávky z prečerpania. Podľa tvrdení žalobcu suma 119,08€ pozostávala z istiny 94,37€ (výbery žalovaného z bežného účtu), poplatkov 18,50€ a úrokov 6,21€ (viď podanie žalobcu na č.l. 101 spisu). Žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore vyvodzoval zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.7.2021 uzavretej medzi Tatra bankou, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, v spojení s prílohou k tejto zmluve, na základe čoho malo k 21.7.2021 dôjsť taktiež k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej, ktorá je predmetom tohto konania, na žalobcu.

30. Vo svojom vyjadrení žalobca na výzvu súdu (na č.l. 100 spisu) tvrdil, že žalovaný sa do povoleného prečerpania dostal obratom zo dňa 11.10.2019, kedy realizoval nákup vo výške 158,03€ a výsledný zostatok na účte bol -94,37€. Následne žalovaný vykonal ďalšie operácie, pričom z úverového rámca vyčerpal celkom sumu 158,03€.

31. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách však dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi, ale len za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Účel § 525 Občianskeho zákonníka je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v citovanom ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

32. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky je legitímne tiež z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu. Splnenie uvedených podmienok je zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Podmienky pritom musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. Na rozpor postúpenia s § 524 ods. 1 v spojení s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je postupník v konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávkou uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1, 2 a 3 a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a aj preukázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie (teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia). Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

33. Súd pre úplnosť uvádza, že aj pri celkovom trvaní omeškania viac než rok je potrebná písomná výzva zo strany banky. Zo systematickej súvislosti jednotlivých častí § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. totiž vyplýva, že ustanovenie „to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta... presiahol jeden rok“, je len druhou časťou druhej vety, ktorej prvá časť ustanovuje, že banka nemá právo postúpiť pohľadávkou, ak klient ešte pred postúpením omeškaný záväzok uhradil. Citovaná časť vety teda predstavuje len výnimku z tohto ustanovenia, teda ustanovuje, že ak celkové omeškanie trvá viac ako rok, môže banka (zvyšnú) pohľadávkou postúpiť aj vtedy, ak klient pred postúpením uhradil omeškanú časť svojho záväzku. Toto ustanovenie však nenormuje výnimku z prvej vety, teda nevyplýva z neho, že by v tomto prípade nebolo potrebné splniť podmienku písomnej výzvy a 90 dňového omeškania dlžníka. / vid' taktiež Krajský súd Trnava, sp. zn. 26Co/93/2018 zo dňa 27.03.2019, IČS: XXXXXXXXXXXX /

34. Obdobne uzatvoril taktiež Krajský súd v Trenčíne v rozsudku sp. zn. 19Co/363/2016 zo dňa 27.04.2017, IČS: XXXXXXXXXXXX, ktorý konštatoval, že banka nemôže postúpiť pohľadávkou inej osobe bez súhlasu klienta, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to (t. j. že banka nemôže postúpiť pohľadávkou, ak klient už uhradil omeškaný peňažný záväzok) neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok (zákonodarca tu rozlišuje medzi pohľadávkou a omeškaným peňažným záväzkom). Ak by časť druhej vety začínajúca sa slovami "to neplatí, ak ..." mala predstavovať výnimku aj z prvej vety, muselo by to v nej byť výslovne vyjadrené,

resp. by legislatívno-technicky musela tvoriť samostatný odsek s výslovným uvedením, ku ktorým ustanoveniam sa (táto výnimka) vzťahuje.

35. Súd poukazuje na judikát R 60/2018, z ktorého právnej vety vyplýva, že postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. V odôvodnení tohto rozhodnutia dovolací súd zdôraznil, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Súd poukazuje taktiež na právnu vetu judikátu R 6/2022, v ktorej sa uvádza: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.“ Krajský súd v Bratislave v rozsudku z 29.11.2022 sp. zn. 3Co/84/2021 vychádzajúc z uvedenej právnej vety skonštatoval, že postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je povinný nielen tvrdiť, ale i preukázať, že pred postúpením bola predmetná pohľadávka splatná, že banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient i napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 kalendárnych dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka, a to i v prípade, keď sa spotrebiteľ svojich práv v konaní výslovne nedovoláva, nakoľko v takom prípade sa ustanovenie § 151 ods. 1 C.s.p. o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení neuplatní. Samotná pasivita žalovanej strany v tomto smere preto nemôže viesť k aplikácii ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 C.s.p. a zakladať povinnosť súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (k tomu aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 246/2019).

36. Ďalej súd v súvislosti s písomnou výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.3.2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020, v ktorom dovolací súd v rámci riešenia dovolacej otázky „či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“, dospel k záveru, že: „Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“ Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 27.10.2022 sp. zn. 4Cdo/75/2020 skonštatoval neprípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. ohľadne tejto dovolacej otázky s poukazom na to, že už bola vyriešená v spomínanom uznesení sp. zn. 2Cdo/266/2020.

37. Súd v konaní zistil, že pohľadávka banky bola na žalobcu postúpená bez toho, aby žalovaný bol na jej úhradu písomne vyzvaný. V konaní žalobca vôbec nepredložil listinu, ktorou by Veriteľ žalovaného vyzval na úhradu Voliteľného prečerpania, či ktorou by vypovedal alebo inak ukončil Zmluvu. Predložil len listinu „výzva na zaplatenie“ zo dňa 18.12.2019, ktorou Veriteľ vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, a to len vo výške 4,32€ a to titulom nepovoleného prečerpania. Žalobca tak súdu nepreukázal, že by pohľadávka Veriteľa voči žalovanému vyplývajúca z poskytnutého Voliteľného prečerpania bola v čase postúpenia splatná a že by bol žalovaný viac ako 90 dní pred jej postúpením v omeškaní s jej úhradou. V takom prípade je však nutné konštatovať, že žalobca nepreukázal, že by naňho bola postúpená pohľadávka z ukončeného úverového vzťahu, t.j. splatná pohľadávka, ohľadom ktorej si banka pred jej postúpením splnila povinnosť písomne vyzvať žalovanú na jej úhradu. Z uvedených dôvodov bolo nutné konštatovať, že zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi Veriteľom a žalobcom je neplatná v tej časti, ktorou malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky zo Zmluvy voči žalovanému.

38. Navyiac žalobca ani nepredložil súdu žiadny doklad o skutočnom odoslaní alebo doručení predloženej výzvy na zaplatenie zo dňa 18.12.2019, ktorou mal žalovaného vyzvať na zaplatenie dlžnej sumy 4,32€ pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanému nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči svojej banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu. Navyše v danej výzve sa ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru súdu spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, t.j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku na tretiu osobu s cieľom zmeniť osobu veriteľa a na možnosť zvrátiť postúpenie. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu Banskej Bystrici sp. zn. 12 CoCsp 36/2020 zo dňa 13.05.2021)

39. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadujúceho doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškanie s úhradou dlhu nepretržite počas 90 dní, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na §39 Občianskeho zákonníka. Žalobca tak podľa názoru súdu nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

40. Súd pre úplnosť poukazuje na obdobné rozhodnutia v prípadoch obdobných nárokov žalobcu a to rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 32 Csp 43/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.11.2023, rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 4 Csp 45/2022 zo dňa 08.03.2024, rozsudok Okresného súdu Malacky č.k. 27 Csp 69/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.08.2023, rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 11 Csp 54/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.03.2023, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 16 Csp 44/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2023, rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 12 Csp 31/2023, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 02.10.2023, Okresného súdu Michalovce č.k. 14 Csp 60/2023, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.11.2023, Okresného súdu Michalovce č.k. 16 Csp 122/2022, IČS: XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.11.2023.

41. Napríklad Krajský súd Žilina v rozsudku č.k. 11 CoCsp 9/2023 zo dňa 26.06.2023, IČS: XXXXXXXXXXXX v prípade obdobnej zmluvy o bežnom účte a zaslanej výzvy v bode 15 odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdí, že banka si pred postúpením pohľadávky splnila povinnosť podľa §92 ods. 8 zákona o bankách, tak odvolací súd na tomto mieste konštatuje, že zo súdneho spisu nevyplýva zaslanie žalovanému takej výzvy, v ktorej ho banka upozornila na to, že ak dlžnú sumu neuhradí, je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe v zmysle zákona o bankách. Za takúto výzvu nemožno považovať ani podanie označené ako výzva pred mimoriadnou splatnosťou. Uvedená výzva bola síce realizovaná pred postúpením pohľadávky, avšak na úplne inom právnom základe, a to na podklade ustanovení § 53 ods. 9 a §565 OZ, a nie na podklade §92 ods. 8 zákona o bankách.

42. Pre úplnosť ostáva dodať, že žalobca sa dobrovoľne rozhodol, že sa nezúčastní na nariadenom pojednávaní, kde by súd (v prípade prítomnosti strán) postupoval v súlade s ust. § 181 ods. 2 CSP a strany oboznámil s tým, čo považuje za sporné a s predbežným právnym posúdením nároku žalobcu. Žalobca sa tak sám pripravil o možnosť reagovať na také oboznámenie zo strany súdu.

43. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Žalovaný síce mal v konaní plný úspech, keďže žaloba bola zamietnutá, súd jej však nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli (viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, vakom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie

prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).